

Dregebog

BFA Forebyggelsespakke # 5 KRÆNKENDE HANDLINGER

GRIB IND

CRECEA A/S

CRECEA er autoriseret arbejdsmiljørådgiver, og vi hjælper dig med at gøre dit arbejdsmiljø bedre

- Psykisk arbejdsmiljø
- Ledelse
- CRECEA Krisekorps
- Sundhed
- Ergonomi
- Indeklima
- Kemi & Biologi
- Ulykkesforebyggelse
- Kurser og uddannelse

Vi skaber sunde virksomheder sammen

Howden Danmark samler
Joblife og CRECEA

HOWDEN



WORKSHOP

PROGRAM

Introduktion til workshop; baggrund og formål

Intro til emnet

Værktøjer:

- Spilleregler
- Hvad er krænkende handlinger (hos os)
- Vidnetyper
- Risikosituationer
- Omgangstonen
- Udarbejdelse af udkast til handleplaner

Evaluerings og på genhør

FORMÅL

At give jer

- Indsigt i, hvad krænkende handlinger er
- Inspiration til at gribe ind
- Fornemmelse af jeres risikosituationer
- Snak om, hvad god humor er hos jer
- Bevidsthed om hvor grænserne går
- Dialogværktøjer til brug i jeres virksomhed
- En handleplan, som skitserer de næste skridt i at skabe et trygt og sikkert psykisk arbejdsmiljø

VÆRKTØJ 1: SPILLEREGLER?

SPILLEREGLER



Fortrolighed



Tale og lytte



Forskellighed



At sige til - og fra

VÆRKTØJ 2: HVAD ER KRÆNKENDE HANDLINGER?

HVAD ER KRÆNKENDE HANDLINGER?



Tal sammen to og to:

Hvornår opfatter I en handling som krænkende på arbejdspladsen?

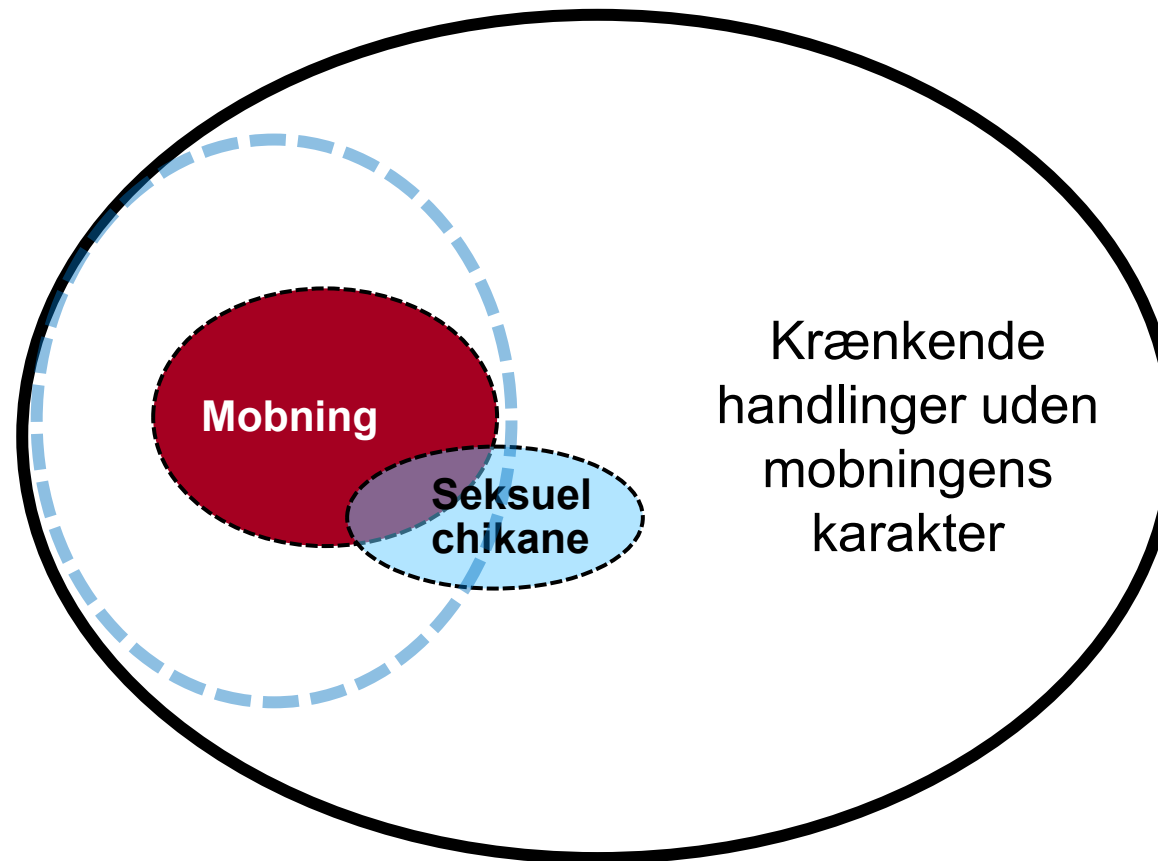
Kom gerne med eksempler på handlinger, som I har oplevet – eller som kunne forekomme på denne arbejdsplads



I bekendtgørelse om psykisk arbejdsmiljø står følgende:

§ 23. Ved krænkende handlinger forstås i denne bekendtgørelse, at en eller flere personer i virksomheden groft eller flere gange udsætter en eller flere andre personer i virksomheden for mobning, seksuel chikane eller anden nedværdigende adfærd i arbejdet. Adfærden skal opfattes som nedværdigende af den eller de udsatte.

Krænkende handlinger, mobning og seksuel chikane



HVILKE RISICI FINDES FOR MOBNING OG CHIKANE HOS JER?

HVAD KAN MAN OPLEVE HOS JER:



- ☐ Omgangstone eller humor, som bliver for grov
- ☐ En "dem-og-os" holdning (fx mellem hold, A- og B-side; køn, mennesker med anden religion, seksualitet, udseende, osv.)
- ☐ Uskrevne regler, som ikke må brydes!
- ☐ Uløste konflikter, som ikke bliver løst
- ☐ At mindre "ups'ere" i form af fx sladder og manglende feedback ikke påtales
- ☐ Andet?



Tal sammen rundt om bordene:

Tænk tilbage på de eksempler på krænkende handlinger, som vi talte om før. Hvor kan de sættes ind henne?

VÆRKTØJ 3: VIDNETYPER: HVORDAN REAGERER VI?

VIDNERNE

Vidnetyper er ikke personligheder, men vidnetypologien bygger på **adfærd**.



Når man er vidne, har man et **valg**.



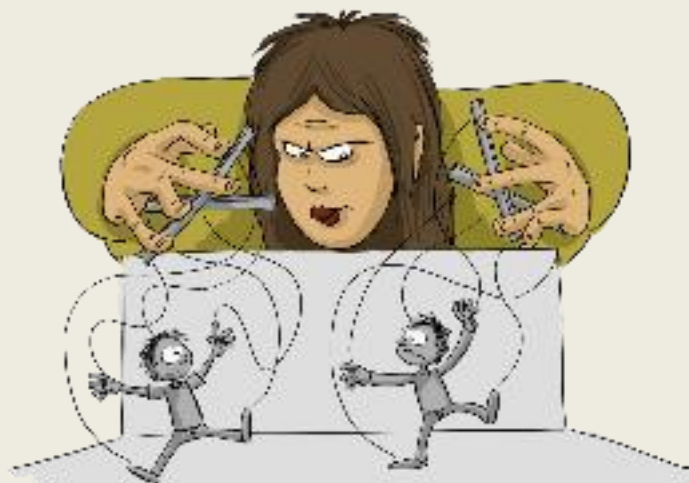
Valget har afgørende konsekvenser for, om krænkende handlinger blevet bremset – eller de får lov at udvikle sig.



Lad os se på de muligheder, der er for at handle:



KUGLESTØBEREN



Skaber situationen og/eller udfører de første handlinger i det skjulte

ASSISTENTEN



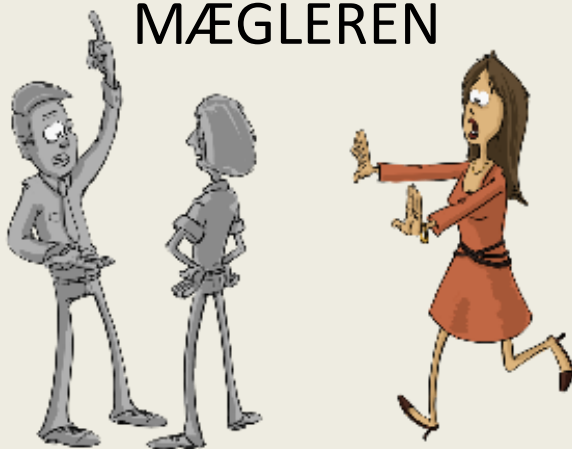
Samarbejder eller støtter den, der udøver de negative handlinger
Deltager aktivt f.eks. ved at grine med eller sprede sladder
Støtter ved tydeligt at vise, at de negative handlinger er OK

DEN PASSIVE



Bidrager til at de negative handlinger fortsætter ved f.eks. at
Gå væk fra situationen
Blive - men ikke gøre noget for at stoppe de negative handlinger

MÆGLEREN



Mægleren griber ind og hjælper med at finde en løsning – for eksempel ved:

- Aktivt at prøve at stoppe de negative handlinger i situationen
- At handle bagefter f.eks. ved at snakke med parterne sammen eller hver for sig

SYMPATISØREN



Har sympati for den, der udsættes, men reagerer ikke i situationen

Tilbyder trøst og støtte bagefter, men kun i enerum

FORSVAREREN



Tager parti for den der udsættes for de negative handlinger

Forsvarer personen aktivt og offentligt – selv hvis personen ikke er tilstede

VÆRKTØJ 4: HVOR GÅR GRÆNSEN – OG HVORDAN KAN VI TALE OM DET?

HVOR GÅR GRÆNSEN?

Det afhænger af ...



Den enkelte



Dagsformen



Relation



Kontekst

VÆRKTØJET

I filmen ser vi en situation, hvor tonen bliver grov og seksualiseret – og hvor det ikke er tydeligt, om alle faktisk synes, det er sjovt. Én rekrut spiller med, mens en anden tydeligt føler sig utilpas.

Det rejser et vigtigt spørgsmål: Hvor går grænsen? Hvornår bliver humor og jargon til noget, der kan opleves som krænkende – selvom det ikke nødvendigvis er ment sådan?

På jeres egen arbejdsplads kan det være svært at tale om, fordi grænser er individuelle og konteksten spiller en stor rolle. Derfor har Arbejdstilsynet og arbejdsmarkedets parter udviklet værktøjet "**Hvor går grænsen?**", som kan hjælpe jer med at tage hul på samtalen om omgangstone, seksuel opmærksomhed og grænser.

Værktøjet indeholder bl.a.:

Dialogkort med dilemmaer, som I kan drøfte sammen

Samtalefilm der kan bruges som refleksionsstartere

Guides til hvordan I kan facilitere samtalen

Spørgeskemaer til at tage pulsen på jeres arbejdsmiljø

AT TALE OM GRÆNSER



VÆRKTØJ 5: OMGANGSTONEN

EN FILM OM OMGANGSTONE



REFLEKSIONSSPØRGSMÅL OM FILMEN

Om situationen i filmen

- ❓ Hvad lagde I mærke til i jargonen og stemningen i filmen?
- ❓ Hvordan vil I beskrive humoren på arbejdspladsen?
- ❓ Hvordan tror I, Emil oplevede situationen – og hvorfor?
- ❓ Katrine spiller med – men tror I, hun synes, det er sjovt? Hvad kan ligge bag hendes reaktion?
- ❓ Hvad siger det om gruppedynamikken, når nogen griner med, selvom tonen / humoren er ”over grænsen”?

Refleksionsspørgsmål, egen arbejdsplads

Overført til jeres egen arbejdsplads

- ① Har I oplevet lignende situationer, hvor humoren blev grov eller grænseoverskridende?
- ① Hvad gør I, når nogen siger noget, der kan virke stødende – men som andre griner af?
- ① Hvordan kan man som kollega sige fra, uden at ødelægge stemningen?
- ① Er der forskel på, hvordan mænd og kvinder (eller andre grupper) oplever jargonen hos jer?
- ① Hvilke signaler skal man være opmærksom på, hvis nogen ikke synes, det er sjovt?

Om god og dårlig humor

- ① Hvad kendetegner god humor hos jer – og hvad gør den ved fællesskabet?
- ① Hvornår bliver humor dårlig – og hvordan kan man spotte det?
- ① Hvordan kan I skabe en kultur, hvor der er plads til sjov, men også til at sige fra?

Hvis du vil vide mere

<https://bfaportalen.dk/materialeliste?list=MTkzMSw5NjQsNTU5LDIyMjlsMjlyNSwxODQyLDk3Miw4NjQsNjA0LDYwNiw2MDUsNjA3LDM0NSwxODQxLDIyNjcsNDAx>

LINKS

<https://bfaportalen.dk/sexchikane> - Hvor går grænsen. Fire film fra fire forskellige arbejdspladser. Dialogkort

<https://www.godtarbejdsmiljo.dk/trivsel/mobning/grib-ind-godt-kollegaskab-uden-mobning> GRIB IND, oprindelig version
<https://www.godtarbejdsmiljo.dk/trivsel/kraenkende-handlinger/grib-ind-overfor-mobning-og-kraenkende-handlinger> (grib ind - cases ift. uønsket seksuel opmærksomhed)

<https://bfaportalen.dk/materialer/har-i-brug-for-at-pudse-tonen-af> (brochure - klar til opdatering med vidnetyper)

<https://at.dk/faa-viden/relationer-paa-arbejde/forebyg-mobning-chikane-og-andre-kraenkelser-paa-arbejdspladsen/> - restaurationsbranchen – sexchikane – hvor går grænsen?

<https://regler.at.dk/at-vejledninger/kraenkende-handlinger-4-3-1/> (Arbejdstilsynets vejledning)

<https://at.dk/faa-viden/relationer-paa-arbejde/forebyg-mobning-chikane-og-andre-kraenkelser-paa-arbejdspladsen/> (Arbejdstilsynet om forebyggelse)



Branchefællesskab for arbejdsmiljø (BFA)

BFA Transport, Service Turisme og Jord til Bord er ét af de fem Branchefællesskaber for Arbejdsmiljø (de såkaldte BFA'er).

Vi bygger på et stærkt samarbejde mellem arbejdsgiver- og arbeidstagerside, og medlemsorganisationerne har indflydelse på valg af projekter og udarbejdelse af materialer.

Partskonsulenter samarbejder om at formidle, hvordan brancherne kan efterleve arbejdsmiljølovens regler i praksis.

Vi udvikler branchevejledninger, værktøjer, faktaark m.m., der skal bidrage til et godt arbejdsmiljø på de danske arbejdspladser. På vores konferencer behandler vi aktuelle arbejdsmiljøemner og introducerer ny viden.

Branchevejledninger af såkaldt normerende karakter godkendes af Arbejdstilsynet.

BFA'erne finansieres af offentlige midler.

Læs mere på [BFA Portalen - Fælles om et sikkert og sundt arbejdsmiljø](#)

De 5 BFA'er er:

- BFA Velfærd og Offentlig administration
- BFA Bygge & Anlæg
- BFA Industri
- BFA Handel, Finans og Kontor
- BFA Transport, Service – Turisme og Jord til Bord

Læs mere på [bfa-web.dk](#)



Tak for i dag!